

Oponentský posudek
na disertační práci JUDr. Petra Kotába
„Mezinárodní aspekty zdanění v České republice“

Autor si zvolil za téma své disertační práce problematiku Mezinárodních aspektů zdanění v České republice, tedy téma, které lze ve světle problémů, kterým aktuálně čelí příjmová strana státních rozpočtů všech vyspělých států, považovat za téma bezesporu aktuální.

Jako primární cíl si autor vytyčil identifikaci, analýzu a formulaci základních principů mezinárodního zdanění uplatňovaného obecně v různých zemích světa a dále se zvláště zaměřil na jejich přítomnost v českém právu a jejich aplikovatelnost v české daňové praxi.

Práce je logicky a vysoce přehledně strukturována do sedmi částí, které jsou vždy dále rozděleny do řady kapitol. V rámci první části autor nastiňuje některé základní pojmy související s mezinárodním zdaněním, včetně důvodů jeho vzniku a jeho souvislosti s institutem státní suverenity. Ve druhé části týkající se mezinárodního dvojího zdanění se autor věnuje analýze a popisu důvodů pro vznik mezinárodního dvojího zdanění, jeho modalitám a nástrojům k jeho zmírnění či odstranění. Třetí část práce pojednává o samotné podstatě mezinárodního daňového práva, tedy o jeho pramenech, zejména mezinárodních smlouvách o zamezení dvojího zdanění. Čtvrtá část se zabývá některými klíčovými daňovými aspekty přeshraničního podnikání, především problematikou stále provozovny. Pátá část se zaměřuje na popis základních přeshraničních daňových situací a nastiňuje způsoby jejich řešení v jednotlivých zemích. V šesté části se autor věnuje některým typickým směrům a modelům mezinárodní daňové optimalizace a jejich reflexe v mezinárodním daňovém právu. Sedmá kapitola shrnuje z hlediska států nežádoucí přeshraniční daňové situace a nastiňuje způsoby možné obrany z jejich strany.

Autor ve své práci srozumitelným způsobem analyzuje a čtivě popisuje základní principy práva upravující mezinárodní zdanění, a to nejen ve vztahu k České republice, ale i v širším evropském a světovém kontextu. Na práci lze ocenit, že přináší nejen pouhou analýzu právní materie, ale také osvětluje širší ekonomické a politické souvislosti v oblasti mezinárodního zdanění jak ve vztahu k plátcům daní, tak ve vztahu ke státům jako příjemcům daní. Autor se ve své práci zdařile vypořádal s komplikovanými instituty práva mezinárodního zdanění, jako je například problematika stále provozovny. V neposlední řadě je třeba vyzdvihnout časté uvádění praktických příkladů z oblasti mezinárodního zdanění, které svědčí a autorově nejen teoretické, ale i praktické znalosti dané problematiky, a umožňují snazší pochopení výkladu předkládaného autorem. Další předností práce je široké spektrum použitých pramenů zejména zahraniční provenience.

Předloženou disertační práci lze hodnotit jako vynikající a jako takovou ji doporučit k ústní obhajobě, při níž by se autor měl zaměřit na otázku, který faktor pro určení osobní daňové příslušnosti považuje *de lege ferenda* v případě fyzických osob za nejvhodnější.

V Praze dne 15. září 2014

JUDr. Ing. Karel Dřevínek, Ph.D. LL.M.